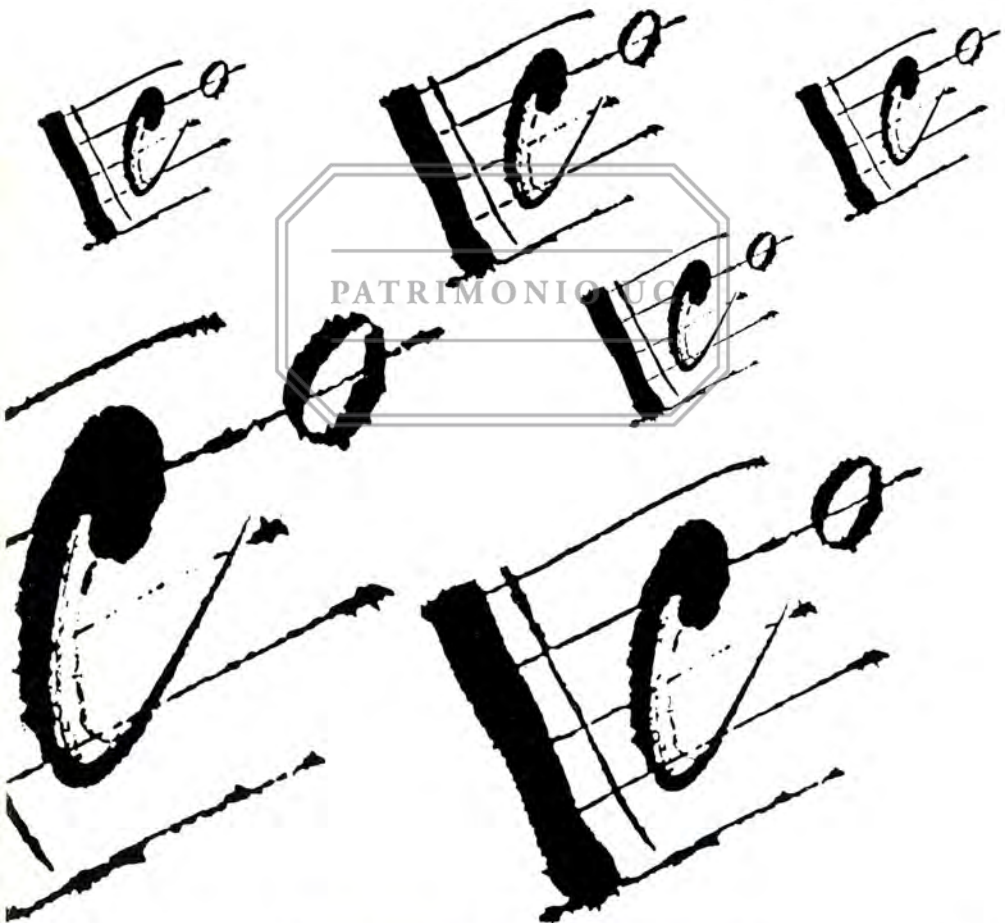

THE ISRAEL CHAMBER ORCHESTRA

FOUNDED BY GARI BERTINI

MUSIC ADVISOR: SHLOMO MINTZ

THE 23RD SEASON • 1988-89

THE ISRAEL CHAMBER ORCHESTRA

FOUNDED BY GARI BERTINI

Music Advisor:

Shlomo Mintz

Managing Director:

Roni Abramson

Members of the Orchestra:

Violin

Ora Shiran, Concertmistress
Issac Reuven, Concertmaster
Eliahu Shulman, Concertmaster
David Braude*
Ovidio Avramovitch †
Arie Bar-Daroma
Laure Dayan-Steinmetz
Simon Draiblate
Rina Gutkin
Pessach Kuperman
Ema Grinapel
Haya Livni
Bertha Yunger
Sorena Zissu

Viola

Gad Lewertoff*
Aharon Yaron**
Lena Apelman
Orna Godlewsky
Nachum Spiegel

Cello

Emanuel Gruber*
Uri Vardi**
Israel Berkovitch
Lev Tolchinsky

Double-Bass

Ort Zelniker*
Boris Berger
Charles Grosz

Flute

Michael Weintraub*
Margalit Shinan

Oboe

Oded Pintus*
Gilad Haclili

Clarinet

Eli Heifetz*
Sharon Adar Ben-David

Bassoon

Ziv Ben*
Carol Patterson

Horn

Haim Sened*
Dan Etrogi

Trumpet

Hanan Friedman*

Sarit Wulfus

Timpani & Percussion

Gene Cipriani*

Stage Manager

& Librarian

Ilan Amidror

Supervisor

Simon Draiblate

*Principal Player

**Ass. Principal

†On Leave

Administration

Orchestra Coordinator

Public Relations

Hana Parnes

Sales Promotion

Esther Morgenstern

Secretariat

Zehorit Buskila

Shirley Ernst

Hana Hasin

Accounting

Salomon Blank

Members of The Public Board:

Mr. Shlomo Lahat, Chairman*

Mr. Avner Shalev, Co-Chairman*

Mr. Itzhak Artzi

Mr. Menachem Aviram

Mr. Avraham Barel

Mr. David Braude**

Prof. Yeheskiel Braun

Mr. Aviesher Chelouche

Mrs. Nava Dissentschik

Mr. Nissim Gilam

Mrs. Ahuva Feinmesser*

Prof. Arie Harell M.D.*

Mr. Shimon Kalier

Mr. Gad Lewertoff**

Mr. David Mosevics

Mr. Leo Osheroff

Mr. Meir Rosenfeld

Mr. Alexander Sacharov*

Prof. Uri Sharvit

Mr. Dany Sheinman*

Mr. Hezi Shelach*

Mr. Chaim Shenhav

Prof. Herzl Shmueli

Mrs. Sara Tadmor

Mr. Arnon Tiberg*

Mrs. Dvora Tamer

Mr. David Wainshal

Mr. Shmuel Warshavsky

Mrs. Aviva Goldman

Mr. Gad Narkis

Prof. Michael Feldman

Mr. Peleg Tamir

*Member of Board of Directors

**Member of the orchestra

Founders of "Friends of The ICO Association"

Mrs. Sara Tadmor, Chairperson

Mr. Yosef Carmel

Prof. Michael Feldman

Mrs. Ziva Lahat

Mr. Uzi Netanel

Mrs. Anne Pat

Mr. Issar Pen

Mr. Elyahu Tal

Mrs. Gene Kevehazi

PASSIONIO

THE ISRAEL CHAMBER ORCHESTRA

SPONSORED BY THE MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE & TEL AVIV MUNICIPALITY

ASIA HOUSE • 4 WEIZMANN ST. TEL AVIV • TEL 03-210102

**THE ISRAEL
CHAMBER
ORCHESTRA**

FOUNDED BY GARI BERTINI

THE ISRAEL CHAMBER ORCHESTRA

FOUNDED BY GARY BERTINI

Music Advisor: Shlomo Mintz

"TONES AND VOICES" Concert no. 4

Juan-Pablo Izquierdo, conductor

William Pearson, narrator

PATRIMONIO UC

Tel Aviv, Tel Aviv Museum at 20.30

Series no 3: Wednesday, 1.3.89

Series no 4: Thursday, 2.3.89

Series no 1: Sunday, 5.3.89

Series no 2: Monday, 6.3.89

"TONES AND VOICES" Concert no. 3

Haifa, Haifa Auditorium at 20.30

Tuesday, 7.3.89

Ein Hashofet, at 20.30

Tuesday, 28.2.89

אגודת ידידי
החזמורת הקאמרית
הישראלית

בית אביה
רח' ויצמן 4 תל אביב 64239
2101024, 70
טלפקס, 1310, 341118 EXT. IL
029 :210104

Dear Friend:

The Association of the Friends of the Israel Chamber Orchestra was established about one year ago by a group of friends who care, with the aim of raising funds. These funds are meant to pave the way for the Chamber Orchestra in Israel as well as abroad.

Following we list some of the objectives of the the Association:

- * To enhance and extend the musical awareness among the lovers of chamber music in Israel.
- * To encourage and foster the musical education among the young.
- * To extend the scope of musical activities beyond the framework of concerts for subscribers.

The Association mainly strives to afford the players of the Chamber Orchestra the required means and tools to achieve these objectives. To its Friends the Association offers house-concerts of chamber ensembles, participation in rehearsals of artists of international acclaim, "nature" concerts, participation in artist's Master Classes as well as meetings after concerts with well-known soloists.

We offer you to join our warm group of Friends and take an active part in the events we initiate.

Sara Tadmor, Chairperson

Sara Tadmor

The Association of the ICO Friends

מיסד האגודה:

גבי שרה חדמוני, יו"ר
ח' אליהו 76
ח' יוסף כרמל
ג' דוד לוי
ח' שוש' נתנאל
פרופ' יחיאל פלדמן
ח' איט' 19
ג' א' פח
ג' גי' קוהנאי

THE SPONSORS OF THE ORCHESTRA

Brender Gerda & Joseph
"Delek" The Israel Fuel Corp. Ltd.
Ebner Lola & Adolf
Fliderbaum Bronka & Jack
Gitter Benno
Israel Discount Bank Ltd.
Israel Discount Bank in Support of Art & Culture
Mayer Sara & Moshe
"Nesher" Israel Cement Enterprises Ltd.
Osheroff Tamar & Leo
The Edith & Isaac Wolfson Charitable Trust
The Israel Phoenix Assurance Co. Ltd.
Zimmermann Faigie & Robin

JUAN PABLO IZQUIERDO, CONDUCTOR

PATRIMONIO UC

Juan Pablo Izquierdo was born in Santiago de Chile. After graduating in Composition at the University of Chile he became a pupil of Hermann Scherchen with whom he studied for three years in Gravesano, Switzerland.

In 1961 he became Director of the Music Department at the Catholic University of Santiago where he organized and conducted concert and opera series dedicated to the classical and contemporary music. For this work he was given in 1962 the National Critics Award. Since then he appears as conductor with the National Symphony and Philharmonic Orchestra of Chile.

In 1966 he was awarded the First Prize in the Dimitri Mitropoulos International Competition for Conductors and became Leonard Bernstein's Assistant Conductor at the New York Philharmonic Orchestra. During 1967-70 he was Resident Conductor for Opera and Concerts at Indiana University.

His first European appearance was in Holland with the Residence Orchestra in

1969, and since then he has been active as an international conductor. In 1976-77 he was Chief Conductor of the Gulbenkian Orchestra in Lisbon. Since 1974 he has been the Conductor of the Testimonium Festival at Tel-Aviv and Jerusalem. In 1976 he received the performance award of the Israel Council for Culture and the Arts.

From 1982 to 1986 he was Chief Conductor of the Santiago Philharmonic Orchestra.

Mr. Izquierdo appears regularly as a guest conductor with orchestras such as: Bavarian Radio, Hamburg Radio, Frankfurt Radio, Berlin Radio, Vienna Symphony, New Philharmonic Orchestra Radio France, National Orchestra of France, Leipzig Radio Orchestra, Dresden Philharmonic, Warsaw Philharmonic, Brussels Radio, Ensemble Intercontemporain of Paris, BBC Glasgow, National and Radio TV Orchestras of Spain, Holland Radio Philharmonic Orchestra, Jerusalem Symphony, Israel Chamber Orchestra, among others

חברת גביים לקרקעות בע"מ
מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ

מעמידה לרשותך
מבנים להשכרה

לתעשייה, למלאכה ולאחסון
באזור התעשייה

באר שבע, עורף נמל אשדוד,
טירת הכרמל ובמפרץ חיפה מול בלור-בנד.

לפנות : חיפה, רח' הרצל 2, טל': 04-664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
כביש אכדיה, טל': 052-559454

PATRIMONIO UC

חברה ישראלית לקופסאות פח בע"מ

יצרני אריזות מתכת לתעשיית:
משקאות קלים ובירה • שימורי מזון
כימיקלים • חומרי הדברה • שמנים • צבעים
אירוסולים • חומרי ניקוי

המשרדים: דרך ז'בוטינסקי, פתח תקוה, טלפון: 03-9225321

WILLIAM PEARSON, NARRATOR

PATRIMONIO UC

William Pearson, born 1934 in Tennessee/USA, studied at the University of Louisville School of Music. Mr. Pearson performed many world premieres before coming to Europe; including "The Tall Kentuckian" by Norman Dello-Joio, "Spoon River" by Wallace Berry, "Double Trouble" by Richard Mohaupt and songs by Robert Below and George Perle. Pearson resides in Germany, where he came as a Fulbright student in 1956. He studied at the State Academy of Music in Cologne and earned the coveted Konzertdiplom in 1958.

Pearson sang as guest at different operas in Germany and Budapest. 1965 saw him in Helsinki where he had a sensational success in the first European staging of "Porgy and Bess". His first love remains lieder and oratorio. As a concert singer he is renown in Berlin, Hamburg, Dusseldorf, Cologne, Frankfurt, Munich, Basel, Salzburg, Vienna, Prag, Budapest, Milano, Spoleto, Torino, Palermo, Copenhagen and Paris. Mr. Pearson teaches a voice class at the Robert-Schumann-Conservatory in Dusseldorf.

רוצה ליהנות מהמוסיקה בשקט?

התקן במכוניתך
רב-בריח לרכב®

מתאים לרכב גילי או אוטומטי.

ירושלים והדרום	שרון מרכז	צפון	למרים והומנות:
02-533261 - ים צפון	051-334688 - נתניה	06-951770 - ק. שמונה	
02-632624 - ים דרום	052-571010 - הרצליה	06-791842 - טבריה	
08-556524 - אשדוד	03-283166 - תל-אביב	06-573267 - נצרת	
051-29358 - אשקלון	03-722111 - רמת-גן	06-972237 - עפ"ת	
051-887550 - קריית-גת	03-364064 - יהוד	04-919621 - עכו	
057-79516 - באר-שבע	03-844145 - חולון	04-854031 - ק. אתא	
059-73205 - אילת	03-586027 - בת-ים	04-725111 - קריית	
	03-994015 - רשל"צ	04-237134 - חיפה מזרח	
	08-473111 - החומות	04-514610 - חיפה מערב	
	03-9364776 - מתחנת-קנה	08-334946 - חדרה	
	08-246766 - רמלה		

רב-בריח®

או אצל מפיצי מוצרינו.

PATRIMONIO UC

ברכה והוקרה

שלוחה

לתזמורת הקאמרית

הישראלית

נשר חכעלי חלט ישראלים בע"מ

"נורה" = אמינות, שלמות ויוקרה.

"נורה" קבעה סטנדרטים גבוהים שהפכו אותה למובילה בתרבות הדיור ואיכות החיים.

בוא לראות את מבחר הדירות והפנטהאוזים באתרים שלנו. תמצא שם מרכזי קניה, בריכות שחיה והרבה ירק.

מרום נוה (רמת-גן): 10 דקות נסיעה, ללא פקקי תנועה, ממרכזי הבילוי, העסקים והקניות של תל-אביב.

דירות פאר בנות 3, 4, 5 חדרים ופנטהאוזים מפוארים ברובע המגורים היוקרתי בלב רמת-גן. משרד מכירות ודירה לדוגמה באתר: טל. 03-777137.

נוה אמירים (הרצליה): דירות 4, 5 חדרים ופנטהאוזים בשכונת היוקרה של הרצליה. משרד מכירות באתר. טל. 052-550227.

נוה אביבים (רמת אביב): דירות פאר בנות 6 חדרים ברח' אופנהיימר, באיזור המגורים היוקרתי של ת"א.

נורה חברת בנין בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53 ת"א טל. 03-241166/7 ימים - א', ב', ג', ה', 09:00-13:00, 16:00-18:00, ביום ד' 09:00-13:00. משרד מכירות ת"א - רח' דיזנגוף 173.

שאלונו בדב

PATRIMON

"סהר" מאחלת לך

הנאה
בלב שקט

סהר

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

PATRIMONIO UC

אביב
חדש
בדלתא

אביב שלושם בלוא.

Symphony No. 92 in G major ("Oxford")

Adagio - Allegro spiritoso
Adagio (cantabile)
Menuet: Allegretto
Presto

One of the last symphonies Haydn composed in the Esterhazy Estate was his No. 92, in G major which was the last of a series of three symphonies commissioned by Count d'Ogny (for whom he had previously wrote the six "Paris" symphonies). Later on, finding himself over-burdened with work, he sold the parts of the same symphony (after he was handsomely paid by the Count, of course) to the Prince of Oettingen-Wallerstein, thus creating the Prince's rage and much confusion, but without any unpleasant consequences.

When, in 1791, the Oxford University conferred on him a honorary musical doctorate he included this same symphony again (as a new one) in the second of three evenings dedicated in his honor. It seems no one discovered the true age of the symphony and after its great success it was nicknamed as the "Oxford" symphony.

This symphony seems to sum up all the symphonies Haydn wrote up to this point, and in fact, after its performance the "Morning Chronicle" reported: "A more wonderful composition never was heard. The applause given to Haydn, who conducted this admirable effort of his genius, was enthusiastic; but the merit of the work, in the opinion of all musicians present exceeded all praise..."

The symphony opens with a slow introduction whose melodic thought is not developed. About a third of his

symphonies display such slow introductions. The main body of the movement (Allegro spiritoso) begins with a quiet figure for strings and a loud antithesis for full orchestra. Although it has every appearance of Allegro-Sonata form and style it is quiet free in the way it develops. Haydn makes special use of the conclusion of the first theme, based on two relatively short and ascending notes. The development section is characterised by imitative counterpoint, giving the whole movement a polyphonic and complex character. The recapitulation is much more extended than the exposition (with several features presented in a different order) and a quiet long coda brings the movement to its end, thus anticipating Beethoven's use of the coda as a second development section.

The first melody of the slow movement is enveloped by a gracious dignity and built up into a complete self-contained form.

This lovely theme is first introduced by the violins and then taken up by the flute. The middle episode differs in tonality, orchestration and musical ideas. With the return of the first theme an A-B-A form is produced with a major version of the second theme appearing as a coda.

The third movement is a splendid example of Haydn's inventiveness and freedom of rhythm. Special interest is provided in the Trio section by the syncopated horns and pizzicato (plucked) strings.

The climax of the symphony is reached in the brilliant finale in which the main theme is brought in many different forms. A development middle section gives the lively movement a Rondo-Sonata form. It was Hermann Kretzschmar who called this symphony Haydn's "Eroica" as it is the first work to display the full perfection of Haydn's last and mature period in composition.

מפעלים - אגף דמי-מס - אגף מסלולי - אגף מסלולי - אגף מסלולי - אגף

PATRIMONIO CC

“Ode to Napoleon”, for narrator, strings and piano, op. 41

In April 1814, one day after Napoleon's abdication in Fontainebleau, Lord Byron wrote in his diary: "Today I boxed for an hour, wrote an ode to Napoleon Bonaparte, made a fair copy of it, drank four bottles of soda water, and browsed for the rest of the time". This ode reflects a passionate accusation, not only of Napoleon, but of every form of dictatorship.

Hitler's bloody adventures throughout Europe, ending in his finding himself facing war on two fronts (against the Russians and the Americans), reminding the fate of the little French dictator changed Byron's ode, in Schoenberg's hands, to a prophetic anticipation of Hitler's downfall and with him the overthrow of German Fascism. Thus, after remaining forgotten for more than twelve decades, Byron's poem was chosen by Schoenberg for his opus 41 composed for speaking voice, string quartet and piano (which he later transcribed for string orchestra, piano and reciter) which he set as a melodrama, reminding one of the style he brilliantly employed in "Pierrot Lunaire" many years earlier.

Writing to a friend he described the many difficulties he had with Byron's nineteen verses because they were full of hatred, contempt, satire and scorn implying a somewhat monotonous character. It seems, so he stated, that he came across

the poem in almost miraculous circumstances - it had chosen him, and not the other way round.

The Ode is written within the twelve-note technique, but is entirely free in its use of this strict method. In fact there is not a single place where the row appears as such, but its functional action is felt in every melodic and harmonic interval and especially because of the constant use of all the resources of chromaticism.

It is first of all based on three-note groups which he constantly mixes together so that the tonalities of E flat minor, G minor and B minor continually alternate with one another. This perpetual oscillation among many possible tonalities creates various possibilities for contrasts and variations which are characteristic of this Ode. Although Schoenberg ends it on an E flat major triad it is impossible to say that this tonality plays a preponderant part in the entire composition. It seems that this triad is a deliberate quotation of a reference to Beethoven's Napoleonic "Eroica", in a quite different spirit, of course. "As regards hints of a tonality and intermixing of consonant triads one must remember that the main purpose of twelve tone composition is: production of coherence through the use of a unifying succession of tones which should function at least like a motive. Thus the organisational efficiency of the harmony should be replaced... It was not my

Five Pieces for Orchestra, op. 16

Premonitions
 Yesteryears
 Colors
 Peripetie
 The obbligato recitative

purpose to write dissonant music, but to include dissonance in a logical manner without reference to the treatment of the classics: because such a treatment is impossible", he wrote in a letter to Rene Leibowitz some years later: In fact although the Ode contains widely spread intervals, irregular rhythms, the splitting up of themes, and whole cascades of scorn and hatred feelings it is relatively much more relaxed than most of his other twelve-note works of the twenties and thirties, and most of the harsh sounds of a cacophonous kind which are difficult to appreciate are not to be found. It is a flaming romantic song against tyranny in all its aspects, and here the love of freedom finds its expression in a kind of liberation from the orthodoxy of the self-imposed laws and order Schoenberg himself introduced with his Dodecaphonic system. This Ode is filled with an unusually ardent dramatic breath based on a ballad-like character.

"I expect a great deal from it, especially as regards sound and mood. For it is these that the pieces are about - certainly not symphonic, they are the absolute opposite of this, there is no architecture and no build-up. Just a colorful, uninterrupted variation of colors, rhythms and moods"

That is what Schoenberg wrote to Richard Strauss, in 1909, describing the score of his "Five pieces for orchestra, op. 16, and giving some idea of the composer's esthetic stance during this year.

From his second string quartet, op. 10 onwards Schoenberg embarked upon his creative exploration of pan-tonality or ultra-chromaticism, more familiarly known as atonality. He sought to liberate melody and harmony from the tyranny of the major-minor modes, and to avoid the use of the church modes or whole-tone scales cultivated by Debussy.

Most of the works of this period usually follow either a literary-dramatic sequence or consist of a group of brief self-contained but highly expressive pieces like the "Five pieces for orchestra".

In this work Schoenberg is highly indebted to Mahler. For, like Mahler, he generally uses small groups of solo instruments, calling for the entire force of the large orchestra only when strictly necessary, thus creating a chamber-music sound in which the combinations of instruments are continually shifting. It is interesting to note

that Mahler openly admitted to Schoenberg, after the latter showed him his score, that he was not able to translate the optical impression of the pieces into the acoustical.

The first piece ("Premonitions") incorporates various changes of tempo, dynamics and instrumentation effects. It is based on a three-note motive played by the cellos and developed in various ways. The long second section of this piece is developed toward climaxes over two ostinati ideas which help to maintain a certain feeling of continuity in the unsettled atonality but mostly to build up expressive excitement.

In the next piece ("Yesteryears") each part of the ensemble is distinctly individualized by a specific and different color. The different tempi in which the theme is stated produce a dreamy atmosphere.

The third piece, called "colors" and later retitled by the composer "Summer morning by a lake", begins with a very soft chord that continually changes its color by being transferred from one instrument to another, with the entrances and exits overlapping, thus intended to change imperceptibly.

Peripetie, the title used for the fourth piece, is a term which describes a sudden change of fortune in Greek tragedy. This piece has a quite dramatic character, with a very turbulent ending highly contrasted

to its beginning.

Schoenberg called the last of the five pieces "The Obligato Recitative". It is an endless melody which is continually new and almost never repeats a previously played figuration or instrumentation. In order to clarify the evolution of this endless melody in the score, Schoenberg uses a special sign to show the reader, conductor or performer in which part the principal voice is to be found, while everything that is not marked is considered as accompaniment.

In the programme notes for the first performance of his "Five pieces for orchestra" Schoenberg wrote: "The music seeks to express for us all that dwells in us subconsciously like a dream; which is a great fluctuant power and is built upon none of the lines that are familiar to us; which has a rhythm, as the flood has its pulsating rhythm; as all life in us has its rhythm; which has a tonality, but only as the sea or the storm has its tonality; which has harmonies, though we cannot grasp or analyse them, nor can we trace its themes... All its technical craft is submerged, made one and indivisible with the content of the work. We can no longer differentiate between technique and idea, because the composer attains to an unresisting intermingling of both. There is no working out; any attempt to separate what is inseparable would be to misunderstand this music".

בואו להמשיך את החגיגה אחרי ההצגה.

היפרכל קניון אילון פתוח 24 שעות ביממה.

אחרי שהמסך יורד, אתם מוזמנים למקום שפתוח כל הלילה. היפרכל קניון אילון - אנו מציעים לכם בגטים טריים ופריכים, עוגיות נילס ישר מהתנור, קפה, תה בקפיטוריה, מגוון של מטעמים במעדנית ועוד.

היפרכל קניון איילון - מבחר ענק של מוצרים ושפע של מקומות חניה.
ההצגה נמשכת בהיפרכל קניון אילון - 24 שעות ביממה!

היפרכל

לקנות וליהנות מכל היתרונות

WOLFGANG AMADEUS MOZART
(1756—1791)

**Symphony no. 35 in D major ("Haffner"),
K. 385**

The Haffner family of Salzburg commissioned Mozart to write a serenade for a family affair, after Mozart had written a similar work for one of the Haffner girl's wedding. The success of this second Haffner-serenade caused Mozart to recast it in symphony form by eliminating the march and one of two minuets, and by enlarging the orchestration with the addition of flutes and clarinets to the first and fourth movements. Thus the serenade became his 35th symphony, the first of seven symphonies (his last) which were composed in Vienna. In Vienna Mozart had learned to admire Bach and Handel, and their influence is strongly felt in the counterpoint as used in this work. The first movement opens with an energetic theme, characterized by great jumps, a favourite Mozartian device. As is customary in the sonata-allegro form, a modulation to the dominant key introduces the contrasting second theme, which, surprisingly, is a counterpoint to the first one. While the violins present the second theme, they are accompanied by the violas in a repeat of the first theme. Thus the movement may be said to have only one main theme, as is evident also in the development, which uses only elements from the energetic "first" theme. Daring harmonies in the development add festiveness to the entire movement. Instead of repeating the exposition in the concluding section, Mozart presents a concentrated abstract of the expositional material.

The Andante is scored for strings with oboes, horns and bassoons only, evoking the feeling of the serenade. A melodic

theme with coloraturas in the first violins is presented against the background of the other instruments in a nocturnal atmosphere. A transition, equal in length to the first section, leads to a repeat of that section and seemingly to its harmonically enriched development. However, the first violins lead almost at once to a restatement of the first theme. This section, too, is repeated. The Minuet was taken over from the original serenade, and it is cast in a vein similar to that of the first movement. Its two sections, minuet and trio, are each divided into two units, each of which is played twice. The third section is a reprise of the minuet, without repeats of its separate units. (The brevity of this movement may indicate the haste in which the serenade was originally written). Mozart requested that the Finale be played as fast as possible. There are many repeats of the main theme, giving rise to many referring to it as a rondo. Its form is, however, that of the traditional sonata, in the main. The theme is taken from Osmin's victory-song in, "The Abduction from the Seraglio", which stems from the same period. It is full of typical Mozartian humour. A modulation to the dominant major scale, before the second theme is heard, hints at a minor scale suddenly turned major. Another humorous surprise is heard after the reprise of the exposition, when all seems to be ready for the conclusion, but suddenly a new idea is presented, which requires an additional repeat of the first theme. This repeat now concludes the movement and the symphony. The influence of Haydn is strongly evident in this last movement.

Ofer Toriel

Programme notes courtesy
of the Israel Philharmonic Orchestra

חדש בלב ליבו
של רובע העסקים
ובערב ללא בעיות חניה

קפה מסעדה

שעות פתיחה 07.30–24.00
מוצ"ש וחג 01.00 אחר חצות–19.00

באווירה של צבעים שקטים ומוסיקה
קלאסית איכותית, מציעה:

7.30–11.30 ארוחות בוקר עסקיות, שקטות ומרגיעות בשעות
11.30–17.00 ארוחות צהריים עסקיות ומעניינות בשעות
17.00–24.00 ארוחות ערב קלות ומיוחדות בשעות

והכל על טהרת מעדני החלב, הדגים והירקות.

בגלגל מסעדה גלריה לישיבות ופגישות שקטות

ניחוח של מסעדה טובה.

קפה מסעדה מונטיפיורי 31 (פינת יבנה) ת"א,
טל. 03-201969, 200297

NEXT PROGRAMMES:

"TONES AND VOICES" Concert no. 5

Gerhard Schmidt-Gaden, conductor

THE TOELZ BOYS CHOIR

Tel Aviv, Beit Hachayal at 20.30

Haydn: "Theresienmesse"

Schubert: Mass no. 2, G Major

Series 1 & 2: Tuesday, 28.3.89

Series 3 & 4: Wednesday, 29.3.89

"TONES AND VOICES"

Gerhard Schmidt-Gaden, conductor

PATRIMONIO UC

— THE TOELZ BOYS CHOIR —

Cantatas by Bach: nos. 131, 4, 182, 71

Haifa, Haifa Auditorium at 20.30

Sunday, 2.4.89

SPECIAL CONCERT

Tel-Aviv, Fredric R. Mann Auditorium at 14.30

Friday, 31.3.89

Jerusalem, The Henry Crown Hall at 20.30

Saturday, 1.4.89

Carmiel, Heichal Hatarbut at 20.30

Monday, 3.4.89

ISRAELI ARTISTS – "Mostly Mozart" – Concert no. 2

Arie Vardi, conductor and pianist

Boris Berman, pianist

Yair Kless, violinist

Mozart: Symphony no. 23

Mozart-Wilby: Concerto for violin and piano in D-Major

Mozart: Serenata Notturna no. 6

Mozart: Concerto for two pianos, K. 242

Tel Aviv, Tel Aviv Museum at 20.30

Series no 1: Sunday, 19.3.89

Series no 2: Monday, 20.3.89

Kfar-Saba, Heichal Hatarbut at 20.30

Saturday, 18.3.89

■
SPECIAL CONCERT WITH THE OPEN UNIVERSITY

PATRIMONIO UC

Arie Vardi, conductor and pianist

Mozart: Piano Concerto, K. 238

Mozart: Piano Concerto, K. 467

Beer Sheva, Conservatory Hall at 20.30

Tuesday, 21.3.89

Tel Aviv, Tel Aviv Museum at 20.30

Wednesday, 22.3.89

■

גז-15

יש הרבה אנרגיה ב-

אמי שוראגז

החברה האמריקאית-ישראלית לגז בע"מ

TONIGHT'S PROGRAMME:

FRANZ JOSEPH HAYDN (1732—1809)

Symphony No. 92 in G major ("Oxford")

Adagio - Allegro spiritoso

Adagio (cantabile)

Menuet: Allegretto

Presto

ARNOLD SCHOENBERG (1874—1951)

"Ode to Napoleon", for narrator, strings and piano, op. 41

PATRIMONIO UC

ARNOLD SCHOENBERG (1874—1951)

Five Pieces for Orchestra, op. 16

Premonitions

Yesteryears

Colors

Peripetie

The obbligato recitative

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756—1791)

Symphony No. 35 in D major ("Haffner"), K. 385

Allegro con spirito

Andante

Menuetto

Finale: Presto

INTERMISSION

Guest players:

Gabi Franco, piano

Tania Borisova, piano

Gabi Blutner, cello

תוכנית הערב:

פראנץ יוזף היידן (1732—1809)
 סימפוניה מס' 92 ב־סול מאג'ור ("אוקספורד")
 אֲדַאגִ'וֹ — אלגרו ספיריטוּזוֹ
 אֲדַאגִ'וֹ (קֶנְטֵאבִּיקָה)
 מנואט: אלגרמו
 פְּרֶסְטוֹ

ארנולד שיינברג (1874—1951)
 "אודה לנפוליאון", לקריין, כלי קשת ופסנתר, אופוס 41

הפסקה

PATRIMONIO UC

ארנולד שיינברג (1874—1951)
 חמישה קטעים לתזמורת, אופוס 16
 תחושות מוקדמות
 שנים עברו
 גוונים
 תהפוכות
 רציטטיב הכרחי

וולפגאנג אמאד'אוס מוצארט (1756—1791)
 סימפוניה מס' 35 ב־רה מאג'ור ("האפנר"), ק. 385
 אלגרו קון ספיריטו
 אנדאנטה
 מנואטו
 פינאלה: פרסטו

נגנים אורחים:
 גבי פרנקו, פסנתר
 סניה בוריסובה, פסנתר
 גבי בלוטנר, צ'לו

ההצהרה חייבת להימשך...
מפעלות דיסקונט הוקמו
כדי לתרום לחיי הרוח,
התרבות והאמנות בישראל,
לעודד ולטפח את היוצרים
הישראלים, את היצירה
האמנותית ואת צריכת
התרבות והאמנות בקרב
הציבור בישראל. בכך תורם
בנק דיסקונט לשימור
איכות החיים בישראל.

ורשבסקי מרילין דובר

מפעלות דיסקונט » תרבות ואמנות

אמני ישראל - "בעיקר מוצארט" - קונצרט מס' 2

אריה ורדי, מנצח ופסנתרן
בוריס ברמן, פסנתרן
יאיר קלס, כנר

מוצארט: סימפוניה מס' 23
מוצארט - ווילכני: קונצ'רטו לכנור ולפסנתר ב'רה מאג'ור

מוצארט: סרנדה נוסטורגה מס' 6

מוצארט: קונצ'רטו לשני פסנתרים ק' 242

תל־אביב, מזויאון תל־אביב בשעה 20.30

סדרה מס' 1: יום א' י"ב אדר ב' תשמ"ט, 19.3.89

סדרה מס' 2: יום ב' י"ג אדר ב' תשמ"ט, 20.3.89

כפרי־סבא, היכל התרבות העירוני, אודיטוריום יד לבנים, בשעה 20.30
(תכנית כמו בתל־אביב)

מוצ"ש, י"א אדר ב' תשמ"ט, 18.3.89

PATRIMONIO UC

קונצרט מיוחד בשתוף "האוניברסיטה הכתוחה"

אריה ורדי, מנצח ופסנתרן

מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר ק' 238

מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר ק' 467

באר־שבע, הקונסרבטוריון העירוני בשעה 20.30

יום ג', י"ד אדר ב' תשמ"ט, 21.3.89

תל־אביב, מזויאון תל־אביב בשעה 20.30

יום ד', ט"ו אדר ב', 22.3.88

הקונצרטים הבאים:

"קולות וגוונים" - קונצרט מס' 5

גרהארד שמידט - גאדן, מנצח

מקהלת הנוערים מטלץ

תל-אביב, בית החייל, בשעה 20.30

היידן: מיסה לכבוד תרזה
שוברט: מיסה מס' 2 ב'סול מאג'ור

סדרות 1 ו'2: יום ג' כ"א אדר ב' תשמ"ט, 28.3.89

סדרות 3 ו'4: יום ד' כ"ב אדר ב' תשמ"ט, 29.3.89

"קולות וגוונים"

גרהארד שמידט - גאדן, מנצח

PATRIMONIO UC
מקהלת הנוערים מטלץ

קנטטות מאת באך: מס' 131, 182, 171, 4

חיפה, אודיטוריום חיפה בשעה 20.30

יום א', כ"ו אדר ב' תשמ"ט, 2.4.89

קונצרט מיוחד

תל-אביב, היכל התרבות ע"ש פרידריק ר' מאן, בשעה 14.30

יום ו', כ"ד אדר ב' תשמ"ט, 31.3.89

ירושלים, אולם ע"ש הנרי קראון, בשעה 20.30

מוצ"ש, כ"ה אדר ב' תשמ"ט, 1.4.89

כרמיאל, היכל התרבות ע"ש נרקן, בשעה 20.30

יום ב', כ"ז אדר ב' תשמ"ט, 3.4.89

סידורי במה באדיבות

CANNABUS

קנבוס

DESIGN BY FLOWERS

עיצוב בפרחים

• FLOWERS DESIGN
FOR BANQUETS

• עיצוב ארועים:
חתונות
בר/בת-מצווה
כנסים

• DELIVERY

• משלוחים

• FLOWERS ARRANGMENTS

• שזירת פרחים

• WEDDING BOUQUETS

• זרי כלה

• PLANTS

• צמחים

• MOURNING BOUQUETS

• זרי אבל

• FLOWERS DELIVERY
ARE BEEING EXEPTED
BY PHONE

• ניתן להזמין
משלוחי פרחים
בטלפון

Diamonds Exch. Bldg.
"Maccabee", Bldg.
1 Jabotinsky St.
Ramat-Gan tel: 265304

בורסת היהלומים
בנין "מכבי"
רח' זבוטינסקי 1
רמת-גן טל: 265304

סימפוניה מס' 35 ב־רה מאג'ור
("האפנר"), ק' 385

משפחת האפנר מן אלצבורג הזמינה אצל מוצארט סרנאדה לקראת אירוע משפחתי, אחרי שמוצארט כבר חיבר יצירה דומה לדגל נישואי אחת הבנות במשפחה זו. הצלחתה של סרנאדת האפנר שניה זו היא שעודדה את מוצארט לעבדה מחדש בצורת סימפוניה. הוא השמיט את המארש ואחד משני המינואטים, והעשיר את התימור בהוסיפו חלילים וקלרניותות לפרק הראשון ולפרק הרביעי. כך היתה הסרנאדה לסימפוניה ה־35 שלו, הראשונה משבע סימפוניות (האחרונות שלו) שחוברת בו־נה. ברינה למד מוצארט להעריך את באך והנדל והשפעתם משתקפת היטב בנישנה הקונטראפונקטית ביצירה זו.

הפרק הראשון נפתח בנושא נמרץ, המאופיין בקפיצות גדולות — אמצעי מקובל על מוצארט כנהוג בצורת הסונאטה־אלגרו, מבשרת מודולציה לסולם הדומינאנטי את הנושא השני, המנוגד לראשון, ולמרבית הפלא אין הוא אלא קונטר־אפונקט של הנושא הראשון. כשהכינורות מציגים את הנושא השני הם מלווים ביוללות החוזרות על הנושא הראשון. אפשר לומר, על־כן, כי לפרק יש דק נושא ראשי אחד, עובדה המשתקפת גם בחסיבת הפיתוח, שבה מנוצלים רק מרכיבים מן הנושא הנמרץ "הראשון".

הארמוניות נועזות בחסיבת התעבוד מוסיפות נופך חגיגי לפרק כולו. במקום חזרה על התצוגה בחלק המסיים מציג מוצארט תמצית מרוכזת של החומר התצוגתי.

פרק האנדאנסה כתוב לכלי קשת, אבובים, קרנות ובסונים בלבד, ובכך הוא מחזיר אותנו לאוירת הסרנאדה. נושא שירת, גדוש בנגינה קולור־אטורית של הכינורות הראשונים מנוגן על רקע שאר הכלים באירה לילית, קטע בנייִם, השווה באורכו לנושא השירתי, מוביל לחזרה על החסיבה כולה ונדמה כי מתחיל מעין תעבוד שהועשר מבחינה הארמונית. אולם במפתיע מחזירים אותנו הכינורות הראשונים מייד לנושא הראשון, גם על חסיבה זו חוזרת התזמורת בשניה.

המינואט נותר מהסרנאדה המקורית והוא מעובד ברוח הפרק הראשון. שתי החסיבות שבו, המינואט והסריו, מתחלקות כל אחת לשתי יחידות שכל אחת מהן מנוגנת פעמיים, החסיבה השלישית היא חזרה מדוייקת על המינואט בלא החזרות על היחידות הנפרדות שבו. (קוצרו של הפרק מרמז אולי על החפזון שבו נכתבה הסרנאדה במקורה).

מוצארט ביקש לנגן את הפינאלה במהירות מירבית. יש בו חזרות רבות על הנושא הראשי ועל כן יש המכנים פרק זה "דונדר", אולם בעיקרו מבוסס הפרק על צורת הסונאטה המסורתית. הנושא לקוח משיר הנצחון של אוסמין באופרה "חסיפה מן ההרמוני" שחזרה באותה התקופה. הפרק כולו ספוג בהומור האופייני למוצארט. מודולציה לסולם המאג'ור הדומינאנטי. לפני הופעת הנושא השני מרמזת על סולם מינורי ההופך לפתע למאג'ורי, הפחשה היתולית נוספת נשמעת אחרי החזרה על התצוגה כשהכל מוכנים לסיום הפרק, אך לפתע מופיע רעיון חדש המחייב חזרה נוספת של הנושא הראשון. חזרה זו מסיימת את הפרק ואת הסימפוניה. בפרק אחרון זה ניכרת השפעתו של היידן.

גופר טוראל

בשביל מה יש לך שתי ידיים?

קח את פחית "ורנית לעץ" של טמבור. קח ליד מברשת טובה ותראה כמה קל, פשוט ונעים להגן על העץ בעזרת "ורנית לעץ". "ורנית לעץ" היא לכה שקופה, הנותנת הגנה מושלמת לעץ מפני שמש, לחות, רטיבות ומזיקים. "ורנית לעץ" - לבחירתך בשמונה גוונים מרהיבים. עכשיו העץ מוגן ונראה מצויין. טוב, תמיד ידעת שיש לך ידיים טובות. לא?

הלכה שפותחה במיוחד
לתנאי הארץ.

ועל העץ מי יגן?
ורנית לעץ טמבור

חמישה קטעים לתזמורת, אופוס 16

תחושות מוקדמות
שנים עברו
גוונים
תהפוכות
רציסטיב הכרחי

יצירתית מן הקטעים רבות למדי, במיוחד בכל הקשור בהצללה ובמצב הרחם. מאחר ובאלה מדובר בקטעים הללו — דאי שאינם סימפוניים, הם בדיק היפוכו של דבר זה; אין כל מבנים ארכיטקטוניים או בניה הדרגתית. זהו פשוט מיגון בלתי פוסק של צבעים, מיקצבים ומצבי רחם. כך כתב שיינברג לדיכארד שטראוס, בשנת 1909, כאשר תאר את הפרטיטורה של חמישה קטעים לתזמורת, "אופוס 16 ובכך סיפק גם מידע על תפוסותיו האסתטיות בשנה זו. החל מרביעיית כלי הקשת השניה שלו (אופוס 10) שיינברג החל את המסע היצירתי שלו לחקר הפאן-טונאליות או האולטרה-כרומאטיות, המוכרת יותר בכינוי אטונאליות. הוא שאף לשחרר את המלודיה ואת ההרמוניה ממרותם של הסולמות המאגזו-מינור ולהמנע ככל האפשר מן השימוש במחוסים כנסייתיים או בסולמות של טונים שלמים אשר נוצלו רבות על ידי דְּבִיסִי. מרבית היצירות מתקופה זו מושתתות על מהלך דרמטי-ספרותי או מורכבות מקטעים קצרים עצמאיים ומושלמים הנושאים בחובם כח הבעה רב. כפי שהדבר בא לידי ביטוי בחמישה קטעים לתזמורת:

ביצירה זו ניכר חובו של שיינברג למאהלד; חאת מאחר, וכמו מאהלד לפניו, הוא מנצל הרכבים מצומצמים של הכלים הסולניים כשהוא מניים את מלוא עצמתה של התזמורת כולה רק כאשר הדבר הכרחי, ובכך יצר הצללה של מוסיקה קאמרית המאופיינת בשינויים בלתי פוסקים בהרכב הכלי. מעניין לציין שמאהלד הודה בגלוי בפני שיינברג לאחר שהלה הראה לו את התווים של הקטעים, שלא היה מסוגל כלל לתרגם את הסמלים הרוזאליים של היצירה לגירויים אקוסטיים. הקטע הראשון ("תחושות מוקדמות") גוש שינויים במיפפעם, בעוצמה ובתזמור. הוא מושתת

על רעיון של שלושה צלילים המזג על ידי הצלוח ומפותח במיגון דרכים. החסיבה השניה, הארוכה יחסית, של קטע זה מגיעה לשיאה על בסיס של שתי תבניות "אֶסֶטִינְאֶטוֹ" (האוסטינאטו הוא תבנית מוסיקלית עליה חוזרים בעקשנות כרקע להתרחשויות אחרות) העוזרות אמנם לספק תחושה של המשכיות למרות האטונאליות הבלתי יציבה אך מסרתן העיקרית להוביל לקראת התרגשות רבת הבעה.

בקטע השני ("שנים עברו") כל יחידה כלית בהרכב התזמורתי זוכה ליחוד המאופיין על ידי גוון צלילי שונה. המהיריות השונות בהן מזג הנושא מעלות הרהורים חלומיים.

הקטע השלישי הקרוי "גוונים", ומאחר יותר זכה לכותרת חדשה של המלחין: "בוקר קייצי לד האגם", מתחיל באקורד חרישי ומעדה המשנה ללא הרף את גווניו על ידי העברתו מכלי אחד למשנהו, כשהכניסות והיציאות חופפות על מנת למנוע את זיהוי דגעי השינוי.

המונח "פְּרִיפֶטִיָה" (תהפוכות) המציין את הקטע הרביעי, מציין, במסגרת הסרגיה היוונית, שינוי בלתי צפוי בהתרחשויות או בגודל. לקטע זה אופי דרמטי למדי עם סיום רוגש המנוגד לראשיתו.

שיינברג קרא לקטע החמישי והאחרון בשם "רִצִּיסְטִיבִּי הכרחי". זהו נעימה מתמשכת ללא סיום, המתחדשת ללא הרף תוך המנעות מחזרות על מהלכים קודמים כלשהם במלודיה או בתזמור. על מנת להביר את התפתחותה של נעימה בלתי פוסקת זו בתווים, שיינברג משתמש בסימן מיוחד על מנת לציין לקורא, למנצח או למבצע באיזה תפקיד נמצא הקול העיקרי כשכל השאר נחשב כליווי בלבד.

בתוכניה של ביצוע הבכורה של היצירה שיינברג כתב: "המוסיקה מבקשת להביע למענו כל מה שמקנן בנו באורח תתימדע כמו חלוס; זו המהווה כח זרם אדיר ואשר אינה מושתתת על אף אחד מן היסודות המוכרים; שיש לה מיקצב, כמיקצבו הפועם של השטפון; כמיקצב אשר לכל החיים שבנו; שיש בה טונאליות, אולם רק כשם שיש טונאליות לים או לסערה; שיש לה הרמוניות, אף כי לא נוכל לתופסן או לנתחן ואף לא נוכל להחזיקות אחר נושאה... כל האמנות הסכנית שביצירה מוטבעת, משולבת בלבי הפרד, בתכונה שוב איננו מסוגלים להבדיל בין הסכניקה ובין הרעיון. משום שהמלחין הגיע למזיגה של שני אלה — מזיגה שאין לעמוד בפניה. אין כאן כל פיתוח, וכל ניסיון להפריד את מה שאינו ניתן להפרדה משמשתו אי הבנת המוסיקה הזאת."

מהדרין בע"מ   פרי אור בע"מ
מאחלים

לתזמורת הקאמרית הישראלית

הצלחה

בהמשך דרכה האומנותית

PATRIMONIO UC

מהדרין פרי-אור pri-or mehadrin

**"אודָה לנפוליאון", לקריין, כלי קשת
ופסנתר, אופוס 41**

באפריל של שנת 1814, יום לאחר שנפוליאון נאלץ להתפטר בפּונטנבּלז, כתב הלורד ביירון ביומנו: 'היום התאגרפתי כשעה, כתבתי אודה לנפוליאון בנפארטה, הכנתי עותק מוצלח שלה, שתיתי ארבעה בקבוקים של מי סדה ונמנמתי שאר הזמן'. אודה זו משקפת האשמה כבדה לא רק כנגד נפוליאון אלא כנגד כל צורה של דיקטטורה.

הרפתקאותיו העקובות מדם של היסלד ברחבי אירופה אשר נסתיימו בכך שמצא את עצמו נלחם מול שתי חזיתות בעת ובעונה אחת (נגד הרוסים והאמריקנים), ואשר הזכירו את גודל המר של הדיקטטור הצרפתי הקטן הפכו את האודה של ביירון, בידי האמנות של שיינברג, לציפייה נבואית על נפילת היסלד ועמו הפאשיזם הגרמני. כך, לאחר שנשכח במשך למעלה ממאה נעשמים שנה בחר שיינברג בפיוט זה של ביירון עבור אופוס 41 שלו שנכתב תחילה לקריין. דביעיית מיתרים ופסנתר ומאחור יתר הורחב (על ידי שיינברג עצמו) לקריין, תזמורת כלי קשת ופסנתר. את היצירה ערך במתכונת של מלחודמה אשר מזכירה את הסיגנון המבריק אותו, ניצל עם יצירתו 'פִּירוּ הסהרורי' שנים רבות לפני כן. הוא כתב לאחד מידידיו על הקשיים הרבים בהם נתקל בעת עבודתו עם האודָה של ביירון אשר נבעו מן העובדה שזו היתה גדושה שנאה, בת, סאטירה נלחול מהם עשוי היה להתבקש אופי מונוטוני. נראה, כך ציין בפני ידידו, שהתקלותו עם הפיוט התרחשה בניסיונות מיתוריות — הפיוט בחר בו ולא להיפך.

האודָה של שיינברג כתובה על סהרת שיטת שנים־עשר הטונים, אולם היא מצטיינת בחופש מחלט בניצול שיטה חמורה זו. למעשה לא ניתן גלגות, ולו מקום אחד שבו השורה כולה מופיעה ברצף המקורי שלה, אולם תפקידיה והשפעתה מורגשים בכל מרווח מלודי או רמוני ובמיוחד בשל השימוש הבולט פוסק בכל מכמני הכרומטיות.

היצירה מושחתת, בראש ובראשונה, על קבוצות

של שלושה צלילים אותן הוא מערב ללא הרף זו בזו כך שהמרכזים הסטנאליים של מי כמול מינור, סול מינור ו־סי מינור מתחלפים זה בזה, שהייה מתמדת זו במרכזים סטנאליים שונים יוצרת מיגון אפשרויות ליגנדים ולווריאציות המאפיינות את האודה הזו. למרות ששיינברג מסיים את יצירתו על משולש של מי כמול מאגזר לא ניתן להוכיח שסולמיות זו ממלאת תפקיד חשוב ביצירה כולה. נראה כאילו אקורד זה מהווה ציסטם מכון של אותו רעיון בסימפוניה השלישית של בטהובן (ה' אָרואיקָה' אך מנקודת מוצא שונה).

צאשר לו מדים של מרכז טונאלי ושילוב או עירוב משולשים קונטוננטים מן הראוי לזכור שמסרתה העיקרית של סכניקת הכתיבה על פי שיטת שנים עשר הטונים היא: יצירת קשר ברור תוך שימוש ברצף מאחד של צלילים שיכול למלא תפקיד של מוטיב. בדרך זו ניתן לחפוש בעילות את מקום הארגון של ההרמוניה. לא היתה לי כל כוונה לכתוב מוסיקה דיטוננטית, אלא לכלול את הדיטוננס בדרך הניגונית מבלי להתבסס על דרכי עבודתם של הקלסקאנים: כיון שטיפול מעין זה הוא בלתי אפשרי.

כך הסביר שיינברג במכתב אל קְנֶה לִיבוביץ', שנים אחדות מאוחר יותר, את מניעיו והשקפתו. ואמנם למרות שהאודה מכילה מרווחים גדולים למדי, מיקצבים בלתי סדירים, קטיעה וקריעה של נושאים ומפלים אדירים של רגשי שנאה ובוז, היא רגועה יחסית למרבית יצירותיו האחרות, משנות העשרים והשלושים אשר הושחתו על שיטת שנים־עשר הטונים, כשמרבית הצירופים הצליליים הצורמים מן הסוג שקשה להאיזן להם אינם בנמצא באודה.

זה שיר רומנטי נלהב היוצא חוצץ נגד השררה בכל צורותיה, וכאן הכמיהה לחופש מוצאת את ביטויה בדרך החופשית שבה המלחזין מטפל בחוקים החמורים שהוא עצמו קבע בשיטתו הדוֹקְאפוּנית. האודה גדושה בתנופה דרמטית שחפת ונושאת אופי של בְּקָה.

PATRIMONIO UC

קח אנרגיה ו...

זה קורה לך לעתים קרובות...
מיכל הדלק אינו מלא, בצמיגים חסר
מעט אוויר וגם אתה זקוק לאיזו שהיא הפסקה,
בכל דרך שתיסע, תפנה את ההגה ימינה
ו... שם היא מחכה, התחנה האדומה ירוקה.
אתה נכנס, מתדלק במשאבת הדלק המשוכללת,
מוסיף שמן, בודק ואולי אף לוגם משקה ו...
ממשיך עם אנרגיה מחודשת.
תודה להתראות ו... דלק צלחה!

באק צלחה!

דלק

סימפוניה מס' 92 ביסול מאנ'ור
("אוקספורד")

אדאג'ו — אלגרו ספיריטו
אדאג'ו (קנטאבילה)
מנואט: אלגרטו
פר'סטו

עם הסימפוניות האחרונות שהיידן חיבר בעת שרותו הממושכת באחוזת הנסיך אֶסְטֶרְהַאזי נמנית גם הסימפוניה מס' 92, ביסול מאג'ור אשר היתה השלישית בסידרה של שלוש סימפוניות שהומונו על די הרון (מאנ'י (עבורו גם כתב את שש סימפוניות "פרסי" שנים אחדות לפני כן). כאשר, מאחר יותר, מצא את עצמו עמוס ומוצץ עבודה מכר היידן את פרקי אותה סימפוניה (לאחר שהרון שילם לו ביד נדיבה, כמובן) לנסיך מאזיטיגו-וואלדשטיין, ובכך עורר את זעמו של הנסיך ויצר מהומה רבה שלחזלו לו גרמה לתוצאות בלתי נעימות. בשנת 1791 הרעיפה אוטובריסטת אוקספורד על היידן שבחים וכבוד רב, ואף זיכתה אותו בתואר דוקטור כבוד במוסיקה. מאחר וגם הפעם לא היו בידיו סימפוניות חדשות לספק את צורכי החניינות שנערכו לכבודו, כלל, שוב, את הסימפוניה ביסול מאג'ור (מס' 92), בתור חדשה, בשני מתוך שלושה קונצרטים רצופים שהוקדשו לאירוע המכובד. נראה שאיש לא הבחין בתרמית ולאחר ההצלחה הרבה שנפלה בחלקה הדובק לה הכיניו "אוקספורד".

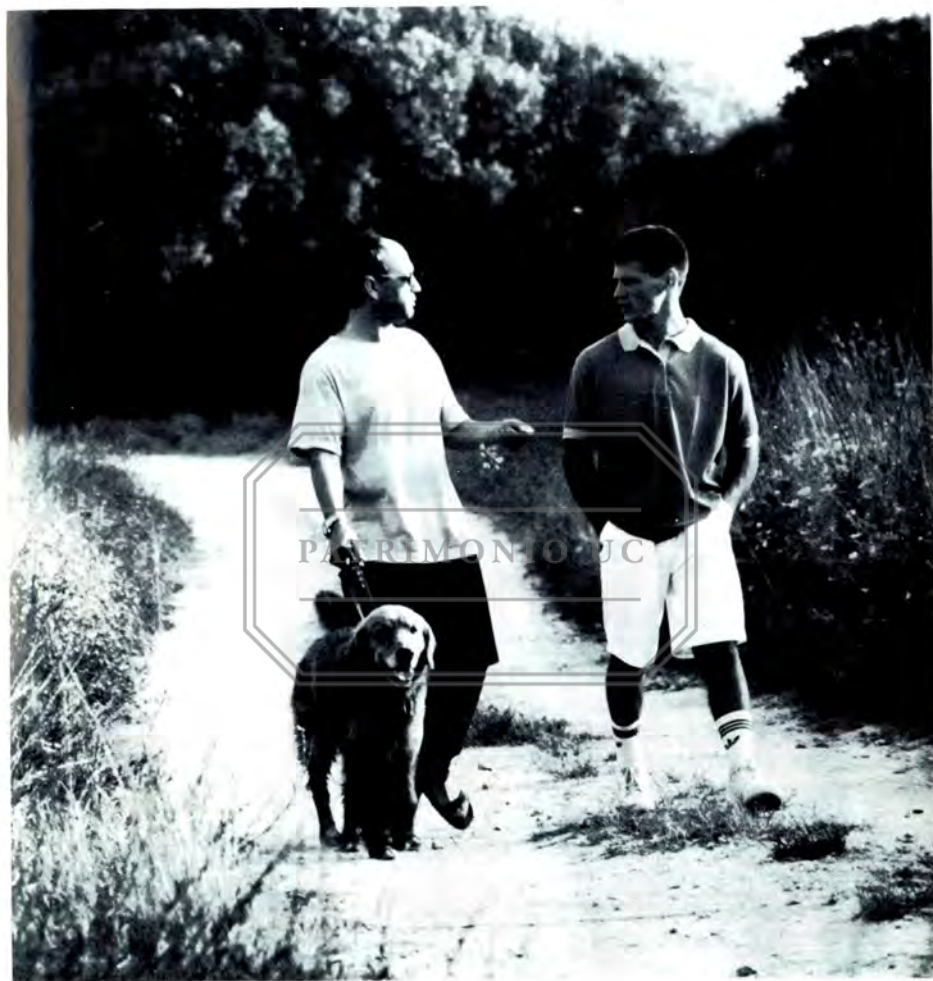
סימפוניה זו מסכמת את כל הסימפוניות שהיידן חיבר עד לשלב זה בחייו, ואמנם, לאחר ביצועה נכתב ב"מז'ורנינג כרוניקל": "מעולם לא נשמעה יצירה מופלאה מזו. התלהבותו של הקהל ומחיאות הכפיים שניתנו להיידן, אשר ניצח על מאמץ מרשים זה של גאוניותו היו חסרי מעצורים; אולם ערכה של יצירתו, לדעת כל המוסיקאים שנוכחו בקונצרט, חרג הרבה מעבר ליכולת הכנת ההערכה המגיעה לה".

הסימפוניה נפתחת במבוא איטי כשאת הרעיון המלחי שבה אין היידן מפתח בהמשך. נראה שכשליש מן הסימפוניות שלו נפתחות במבואות איטיים, המאפיינים רצינות ועומק של העומד

להתרחש. הפרק נפא (אלגרו ספיריטו) פותח במהלך מלודי חרישי בכלי הקשת ובניגוד רב עוצמה להרכב התזמורת המלא. למרות שיש בפרק זה את כל הסמנים של מבנה וסיגנון ה"אלגרו-סונטה", נראה שהיידן נוהג חופשיות יחסית בטיפולו במרכיביו. לניצול מיוחד זוכה סיומו של הנושא המושתת על קפיצה בעליה של שני צלילים קצרים יחסית. חסיבת הפיתוח מאופיינת על ידי מהלכי חיקוי קונטרפונקטיים המקנים לכל הפרק סיגנון פולפוני מורכב. החזרה על התצוגה מורחבת הרבה יותר מן התצוגה עצמה (כשחלק ממרכיביה מופיעים בסדר שונה מבמקור) וקודה שקטה וארוכה מביאה את הפרק לסיומו, ובכך מבשרת את דרכו של בטהובן לנצל קודה ארוכה בתור חסיבת פיתוח נוספת. נעימתו הראשונה של הפרק השני מצטיינת באצילות מהדרת וכיחוד המקנה לה שלמות צורנית מרשימה. נושא מקסים זה מוצג תחילה בכינורות ולאחר מכן עובר לחליל. החסיבה האמצעית של הפרק שונה הן בסולמיות, הן בתזמור והן ברעיונות המוסיקליים. עם החזרה על הנושא הראשון מתקבל מבנה של א-ב-א כאשר גירסה מאג'ורית של הנושא השני ממלאת תפקיד של קודה מסיימת.

הפרק השלישי מהווה דוגמה מופלאה לכח האמצאה והחופש הקיצבי בהם ניחן היידן. עניין מיוחד מעוררת חסיבת ה"סריי" בשל שילוב מיקצבים סינקופיים (בהם מותקת ההדגשה ממקומה הקבוע) עם פריטה של כלי הקשת המדגישה את ההטעמות המקוריות. שיאה של הסימפוניה הוא ללא ספק, פרקה המבריק האחרון בו הנושא העיקרי לובש פופשט מיגוון עשיר של צורות. חסיבת הפיתוח האמצעית מקנה לפרק מבנה של "דונדו-סונטה". היה זה הרמן קרצשמאר אשר כינה סימפוניה זו בשם ה"אראויקה" של היידן בזכות היותה יצירתו הראשונה בה באים לידי ביטוי ומיצי מלא המרכיבים המאפיינים את תקופת יצירתו החמישית, האחרונה והנעלה ביותר.

ברגע הקובע אנחנו איתך.

הפניקס הישראלי

חברה לבטוח בעי"מ

יש רגעים שמכניסים לחיים משמעות חדשה.
רגעים שגורמים לך לתכנן כמה מהלכים קדימה.
רגעים שבהם אתה צריך לתת יותר מאהבה,
רגעים שבהם אתה חייב לקחת אחריות ולתת עצה טובה.
ברגעים האלה יש לך שותף אמין, אחראי וחזק - הפניקס הישראלי.
ברגע הקובע, אתה יודע שאנחנו איתך.

ויליאם פירסון, קריין

PATRIMONIO UC

ויליאם פירסון נולד בשנת 1934 בטנסי שבארצה"ב. והשלים את לימודיו בבית הספר למוסיקה שבאוניברסיטת לואיז'יל. מר פירסון ערך ביצועי בכורה עולמיים רבים עוד בסרם יציאתו לאירופה ובתוכם: "איש קנטאקי הגבוה" מאת נורמן דלו ג'יו, "גהר ספון" מאת ואלאס ברי, "צרות כפולות" מאת ריצ'ארד מוהאופט ושירים מאת רוברט בלו וגזר'ג' פרל. פירסון מתגורר בגרמניה, לשם הגיע בשנת 1956 כסטודנט. הוא למד באקדמיה למוסיקה בקלן וזכה בתעודת אמן היוקרתית בשנת 1958. הוא הופיע כזמר אורח באופרות רבות בגרמניה ובבדפסט. כשנת 1965 הופיע בהלסינקי שם זכה בהצלחה מרשימה בגרסה האירופית של "פורגי ובס". שירת לידר - ואורטוריות מהווה עדיין את אהבתו הראשונה. בתור זמר קונצרטים זכה למוניטין במרבית הערים הגדולות בגרמניה, באוסטריה, באיטליה, וכן בפראג, בבדפסט, בקופנהאגן ובפריס. מר פירסון מלמד בכיתה הקולית של הקונסרבטוריון ע"ש רוברט שומאן בדיסלדורף.

לא מוכרחים לדעת לקרוא תווים בשביל להנות ממוסיקה

זאת עובדה. רבים מקוראי **מוסיקה** מגאזין על צלילים ואנשים יספרו לך כי הם נהנים מאד מקריאת הירחון מדי חודש בחודשו, על אף שאין הם קוראים תווים.

ממה תהנה במוסיקה

במוסיקה המצא: חומר רקע, מידע, תכונות, ראינות, דיוקנאות ומאמרים בתחום המוסיקה הקלאסית והקרוכים אליה או המושפעים ממנה: אופרה, מחול, חינוך מוסיקאלי, פולקלור, וערכנות מוסיקאלית. כל החומר המעניין הזה מונש לך בחוברת נאה ומהודרת ועל גייר משוכח.

מ כתוב במוסיקה

"ראל אובל, דני אורטחיו, נתמן אינגבר, אברהם 'מולג, ערד אסף, שי בורשטיין, דני בלושטיין, זני בלכנר, כרמית גיא, ג.צ. גרונרין, נתן דונביץ, מיכאל דק, אנדרה היידן, יוואש הירשברג, עשי ווינשטיין, ירון וילנסקי, אריה ורדי, חגי חישרון, עופר טוריאלי, יהודית כהן, רפי לביא, רותית לנד, עמי מעייני, יוסי מרימים, זוהר נוימן, רם עברון, ציפי פליישר, יואב קוטנר, דוד שחם, אריאלה שפירא, נועם שיף, ערד כותבים ויוצרים מהמובילים בתחוםם.

מה חושבים על מוסיקה

(מן העיתונות) "חוברת מס' 6: כל כתביה'ת מוסיקה מוקדשת

לגוסטב מאהלר. מוצר ספרותי, עיצובי ומוסיקאלי מרהיב ומרתק" ("ירידות אחרונות" אוק' 87).

■ "כותרת המשה של כתביה'ת — מגאזין על צלילים ואנשים — מצדיקה את עצמה. זהו כתביה'ת העת שיכולים למצוא בו עניין בעלי טעמים שונים והשכלה מוסיקאלית מגוונת." ("מעריב" — נוב' 87).

■ "גולת הכותרת של הגיליון (מס' 12) היא מישאל שנערך בקרב 110 מלחינים, זמרים, מעבדים, שרונים ועוזנאים העוסקים בזמר העברי. הם התבקשו לבחור את חמשת השירים הטובים לדעתם, בכל הזמנים" ("ירידות אחרונות" — 88)

"צימוקים" שכדאי להדגיש

גליון מס' 6: גליון חגיגי ומיוחד: מאהלר גליון מס' 8: דיקלון דה'פרה: אישיותה, כשרונה ונגינתה. פסטיבל אברגוש: פרק בהיסטוריה המוסיקאלית של ישראל. גליון מס' 11: גיון קייג'י: להאזין לשקט, להיות שופט: בחברות נגינה בינלאומיות.

גליון מס' 13: מיכלאנג'לי: החידה, אילונה פהר, ראיון גליון מס' 15: ללמד מחוגנים: הוראת נגינה למחוגנים. מדוע הם נכשלים? חינוך מוסיקאלי. גליון מס' 16: מי מסחר מאתנוטוסיקולוגיה? גילגולה המורגני של המוסיקולוגיה המשווה, גליון מס' 17: ליוטרד ברנשטיין: הרומן שלו עם ישראל. הפילהרמונית של וינה: תזמורת אכלת מצחיה. גליון מס' 18: גליון חגיגי ומיוחד: אופרה

הצטרף למגויים

מגוי לשנה (12 גליונות) 79 ש"ח, המחיר כולל מע"מ, אריזה ומשלוח בדואר, ניתן לשלם כשיק, או בכרטיס אשראי: ויזה, ישראל, דינינס. התקשר 612438, 03-615538. מוסיקה: לבנותין 11 תיא — 65111

PATRIMONIO UC

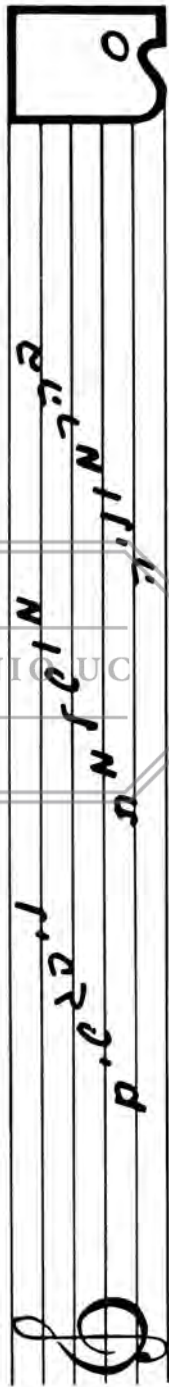
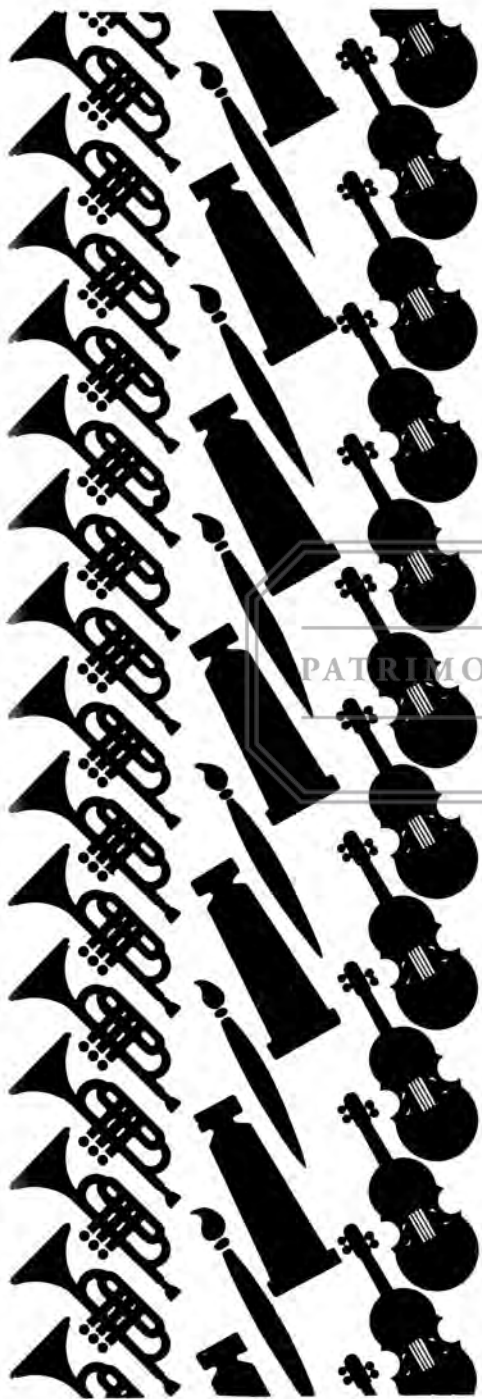
חואן פאבלו איזקיארדו, מנצח

חואן פאבלו איזקיארדו נולד בסנטיאגו שבצ'ילה. לאחר שסיים את לימודי הקומפוזיציה באוניברסיטה של צ'ילה היה לתלמידו של הרמן שצידצ'ץ, עמו למד במשך שלוש שנים רצופות בגראבסאנו שבשווייץ.

בשנת 1961 היה למנהל מחלקת המוסיקה באוניברסיטה הקאמולית של סנטיאגו, שם ערך וניצח על סדרות קונצרטים ואופרות שהוקדשו למוסיקה קלאסית ובתזמננו כאחד. מפעל זה זיכה אותו, בשנת 1962, ב"פרס הביקורת הלאומי". מאז הוא מופיע כמנצח עם התזמורת הלאומית והתזמורת הפילהרמונית של צ'ילה.

בשנת 1966 זכה בפרס הראשון בתחרות הבינלאומית ע"ש דימיטרי מיטרופולוס למנצחים והפך לעוזר המנצח של ליאונארד ברנשטיין בתזמורת הפילהרמונית של ניו יורק. במשך השנים 1967—1970 היה מנצח קבוע של אופרות וקונצרטים באוניברסיטת אינדיאנה. הופעתו האירופית הראשונה נערכה בהולנד. בשנת 1969, עם התזמורת המקומית, ומאז היה למנצח בינלאומי פעיל ביותר. בשנים 1977/76 היה מנצחה הראשי של תזמורת גולבנקיאן בליסבון.

מאז 1974 ניצח על פסטיבל הסטסימוניוס בתל אביב ובירושלים, ובשנת 1976 זכה בפרס הביצוע מטעם המועצה לתרבות ולאמנות של ישראל. בין השנים 1982—1986 כיהן כמנצחה הראשי של התזמורת הפילהרמונית של סנטיאגו. הוא מופיע בקביעות כמנצח אורח עם הגדולות והחשובות שבתזמורות ברחבי העולם.

ארטא חופה מרפז - רח' העצמאות 57 חופה 33033 טל' 04-511171
 ארטא חופה II - רח' אלוזוב 31051 חופה 31051 טל' 04-60652
 ארטא ירושלים - רח' יואל סולוב 15 ירושלים 94638 טל' 02-242787
 ארטא פתח תקוה - רח' הסמדרות 15 פתח תקוה 49540 טל' 03-9301925
 ארטא רמת השני - רח' אושקין 39 רמת השני 47209 טל' 03-403224
 ארטא חדרה - רח' העשיה 64 חדרה 46399 טל' 06-322349
 ארטא הובי - רח' יהודה הלוי 44 תל אביב 66102 טל' 03-622455

ארטא מרזי - רח' נחלת בנימין 183 תל אביב 61006 טל' 03-611921.2.3
 ארטא סיטות - רח' נחלת בנימין 81 תל אביב טל' 03-622455.6.7
 ארטא אלנובי - רח' אלנובי 81 תל אביב 65172 טל' 03-291339
 ארטא אבן גבירול - רח' אבן גבירול 17 תל אביב 64007 טל' 03-5616353
 ארטא אלחזיזי - רח' אלחזיזי 9 תל אביב 64244 טל' 03-237801
 ארטא חולון - רח' סוקולוב 35 חולון 58321 טל' 03-881358
 ארטא רמתן - רח' אלוזוב 1 רמתן 52481 טל' 03-723485

יויד לאומנות, גרפיקה ומשרד בע"מ

אגודת ידידי
התזמורת הקאמרית
הישראלית

כ"ח אסיה
רח' יוצמן 4 תל'אב"ב 64239
210102'4. טל.
341118 האג' א. ע.א. 1310
210104 : 029

שלום רב לך:

אגודת ידידי התזמורת הקאמרית הוקמה ע"י קבוצת יודים
חמה, שהתארגנה לפני כשנה במטרה לגייס משאבים כספיים,
שיטללו את דרכה האמנותית של התזמורת הקאמרית בארץ ובעולם.
ממטרותיה של האגודה:

* העמקת התודעה המוסיקלית והרחבתה בקרב שוחרי המוסיקה
הקאמרית בארץ

* סיפוח ועידוד החינוך המוסיקלי בקרב הנוער

* הרחבת היקף הפעילויות המוסיקליות מעבר למסגרת הקונצרטים
למינויים.

שאיפת אגודת הידידים היא לתת בידי נגני התזמורת הקאמרית
את האמצעים הדרושים להשגת המטרות האלה. האגודה מציעה לחבריה
קונצרטים ביתיים בהרכבים קאמרליים, השתתפות בחזרות של אמנים
בינלאומיים, קונצרטי שבע, השתתפות בכתות אמן וכן מפגשים
שלאחר הקונצרטים עם אמנים סולנים ידועי שם, המופיעים בתכניות
הקונצרטים למינויים.

אנו מציעים לך להצטרף לקבוצת ידידים חמה וליטול חלק פעיל
בארועים שאנו יוזמים.

PATRIMONIO UC

שרה תדמור, יו"ר

שרה תדמור

אגודת ידידי התזמורת הקאמרית

גיסר האגודה:

גבי שרה תדמור, יו"ר

מר אליהו של

מר יוסף כרמל

גבי זיה לופ

מר עוזי נתנאל

מרופי מיכאל פלדמן

מר אסתר פז

גבי אן פת

גבי ג'ון קוואאזי

תומכי התזמורת

הפניקס הישראלי
מאייר שרה ומשה
מפעלות דיסקונט
"נשר" מפעלי מלט ישראליים בע"מ
פקידבאוס ג'ק וברונקה
צ'ירמן פי'גי ורובי
קרן וולפסון

אבנר כוכה ואדוכי
אושרוב תמר וליאו
בנק דיסקונט לישראל
ברנדר ארדה ויוסף
ג'טר בנו
"דסק" חברת הדקס הישראלית

בנק בורקליס דיסקונט בע"מ

Barclays Discount Bank Ltd.

לכל עסקיך בארץ וברחבי תבל.

סניפים ראשיים בארץ:

תל אביב אלנבי 103, טל' 03'643333
ירושלים יפו 64, טל' 02'224241
חיפה-דרך העצמאות 65, טל' 04'522291

PATRIMONIO UC

סניפים נוספים בתל אביב:

אבן-גבירול 153, טל' 454191
אגמי, רח' 75 מס' 1, יפו, טל' 831103
אלנבי 35 א', טל' 651286
בית-מעיא, דרך פ"ת 74, טל' 333254
בן-יהודה 23, טל' 563853
דיזנגוף 158, טל' 242231
הגליל 9, טל' 376321
התקווה, אצ"ל 25, טל' 337147
יפו, שד' ירושלים 16 א', טל' 821781
פרישמן 77, טל' 221294
קופות גמל, אחוזת בית 3, טל' 656740

אנו מעמידים לרשותך

את כל 70 סניפינו בארץ וכן את קשרינו הענפים בכל העולם.

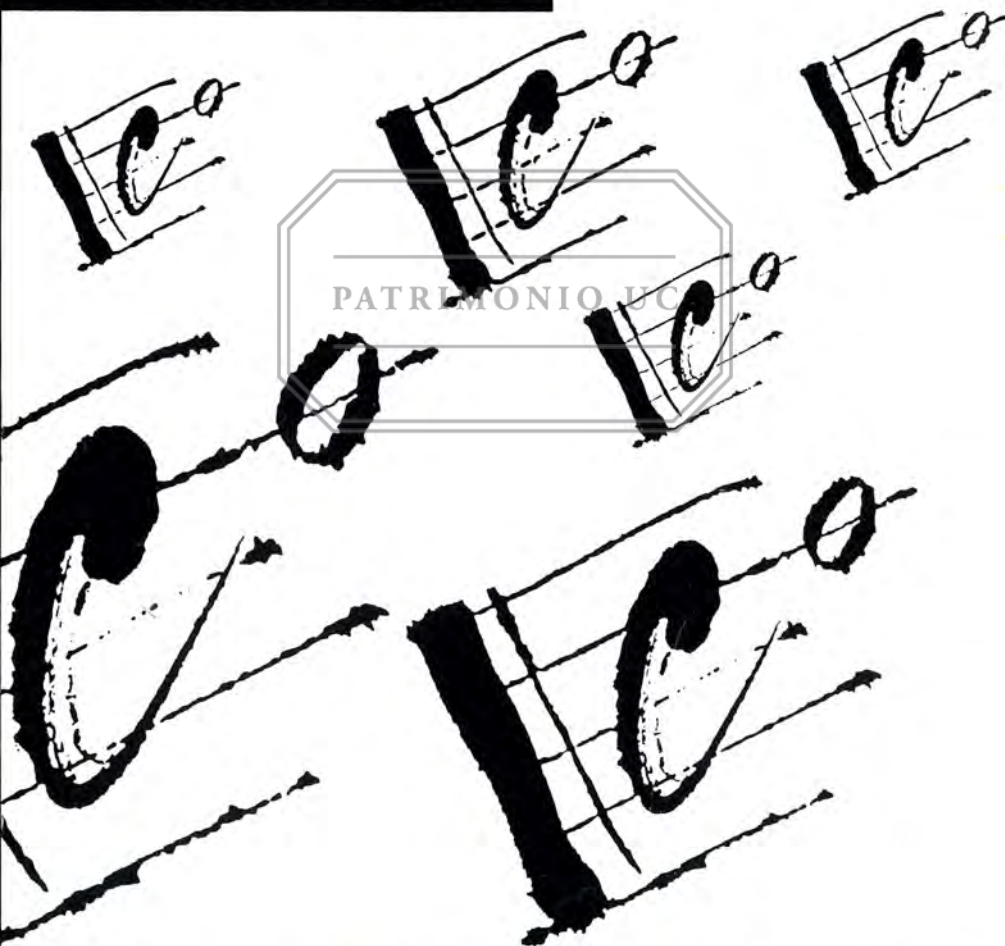

התזמורת הקאמרית הישראלית

מיסודו של גארי ברתיני

יועץ מוסיקלי: שלמה מיון

העונה ה-23 • תשמ"ח • 1988-89

ODE TO NAPOLEON BUONAPARTE
(Lord Byron)

'Tis done — but yesterday a King!
And arm'd with Kings to strive —
And now thou art a nameless thing:
So abject — yet alive!
Is this the man of thousand thrones,
Who strew'd our earth with hostile bones,
And can he thus survive?
Since he, miscalled the Morning Star,
Nor man nor fiend hath fallen so far.

Ill-minded man, why scourge thy kind
Who bow'd so low the knee?
By gazing on thyself grown blind,
Thou taught'st the rest to see.
With might unquestion'd — power to save,
Thine only gift hath been the grave
To those that worshipp'd thee;
Nor till thy fall could mortals guess
Ambition's less than littleness!

Thanks for that lesson — it will teach
To after-warriors more
Than high Philosophy can preach,
And vainly preach'd before.
That spell upon the minds of men
Breaks never to unite again,
That led them to adore
Those Pagod things of sabre sway,
With fronts of brass, and feet of clay.

The triumph, and the vanity,
The rapture of the strife —
The earthquake voice of Victory,
To thee the breath of life;
The sword, the sceptre, and that sway
Which man seem'd made but to obey
Wherewith renown was rife —
All quell'd! — Dark Spirit! what must be
The madness of thy memory!

The Desolator desolate!
The Victor overthrown!
The Arbiter of other's fate
A Suppliant for his own!
It is some yet imperial hope
That with such change can calmly cope?
Or dread of death alone?
To die a prince — or live a slave —
Thy choice is most ignobly brave!

He who of old would rend the oak,
Dream'd not of the rebound;
Chain'd by the trunk he vainly broke —
Alone — how look'd he round?
Thou in the sternness of thy strength
An equal deed hast done at length,
And darker fate hast found:
He fell, the forest prowlers' prey;
But thou must eat thy heart away!

The Roman, when his burning heart
Was slaked with blood of Rome,

Threw down the dagger — dared depart,
In savage grandeur, home. —
He dared depart in utter scorn
Of men that such a yoke had borne,
Yet left him such a doom!
His only glory was that hour
Of self-upheld abandon'd power.

The Spaniard, when the lust of sway
Had lost its quickening spell,
Cast crowns for rosaries away,
An empire for a cell;
A strict accountant of his beads,
A subtle disputant on creeds,
His dotage trifled well:
Yet better had he neither known
A bigot's shrine, nor despot's throne.

But thou — from thy reluctant hand
The thunderbolt is wrung —
Too late thou leav'st the high command
To which thy weakness clung;
All Evil Spirit as thou art,
It is enough to grieve the heart
To see thine own unstrung;
To think that God's fair world hath been
The footstool of a thing so mean;

And Earth hath split her blood for him,
Who thus can hoard his own!
And Monarchs bowed the trembling limb,
And thank'd him for a throne!
When thus thy mightiest foes their fear
Fair Freedom! we may hold thee dear,
In humblest guise have shown.
Oh! ne'er may tyrant leave behind
A brighter name to lure mankind!

Thine evil are writ in gore,
Not written thus in vain —
Thy triumphs tell of fae no more
Or deepen every strain:
If thou hadst died as honour dies,
Some new Napoleon might arise,
To shame the world again —
But who would soar th solar height,
To set in such a starless night?

Weigh'd in the balance, hero dust
Is vile as vulgar clay;
Thy scales, Mortality! are just
To all that pass away:
But yet methought the living great
Some higher sparks should animate,
To dazzle and dismay:
Nor deem'd Contempt could thus
make mirth
Of these, the Conquerors of the earth.

And she, proud Austria's mournful flower,
Thy still imperial bride;
How bears her berast the torturing hour?
Still clings she to thy side?
Must she too bend, must she too share
Thy late repentance, long despair,
Thou throneless Homicide?

gem,

;

! —

ow

iw.

je

je?

æ,

—

en,

æn,

ccurst,

worst,

lied!

hour,

hine —

name

ne,

crime,

]

ere

wear,

it?

way?

ose

re best—

gton,

st one!